

Protokoll från Kollektivtrafiknämndens sammanträde

Tid: 2025-05-08 kl 09.30-12.50
Plats: Skånetrafikens huvudkontor, Hässleholm

Beslutande

Carina Zachau (M), ordförande
Patrik Ohlsson (SD), 1:e vice ordförande
Andreas Schönström (S), 2:e vice ordförande
Christer Akej (M) §§ 28-29
Urban Widmark (M), tjänstgörande ersättare för Christer Akej (M) §§ 25-27, 30-38
Edmir Mehmeti (M), tjänstgörande ersättare för Mats Sander (M)
Carl Henrik Nilsson (S), tjänstgörande ersättare för Lars Nyström (SD)
Ambjörn Hardenstedt (S), tjänstgörande ersättare för Klara Twete (S)
Tommy Augustsson (S)
Roger Persson (S), tjänstgörande ersättare för Ulrika Thulin (S)
Louise Arndt (MP)
Tobias Entin (KD)
Henrik Silfverstolpe (L)
Rasmus Waak Brunkestam (C)

Ersättare

Urban Widmark (M) §§ 28-29
Katarina Kasmarvik (M)
Mats Lundberg (L)
Åsa Holmqvist (S)
Tony Hansson (S)
Patrik Milton (V)
Ronny Nord (SD)

Övriga

Maria Nyman, trafikdirektör
Ulf Welin, biträdande trafikdirektör, Skånetrafiken
Pernilla Lyberg, Skånetrafiken
Mikael Thomasson, Skånetrafiken
Maria Gustafsson, Skånetrafiken
Carl Björklund, Skånetrafiken
Anders Wretstrand, Skånetrafiken
Fredric Palm, Skånetrafiken
Sara Kroon, Skånetrafiken
Hanna Ivarsson, Skånetrafiken
Patrik Engfors, Skånetrafiken
Ola Brunnström, LO
Birgitta Behrens, SACO
Anders Lunderquist, politisk sekreterare (M)
André Törnkvist, politisk sekreterare (S)
Henrik Bergman, nämndsekreterare, Koncernkontoret

§ 25 Val av justeringsperson

Andreas Schönström utses att jämte ordföranden justera protokollet från dagens sammanträde.

§ 26 Anmälan av delegationsbeslut maj

Ärendenummer: 2025-POL000001

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Kollektivtrafiknämnden lägger sammanställningen av delegationsbeslut till handlingarna.

Sammanfattning

Anmälan av delegationsbeslut enligt sammanställning.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-02-27
2. Sammanställning av delegationsbeslut 2025-02-21--2025-04-25
3. Delegationsbeslut färdtjänst februari och mars
4. Kollektivtrafiknämndens beredningsutskottet 2024-11-22 § 33
Upphandling av riksfärdtjänst och interregionala resor
5. Kollektivtrafiknämndens beredningsutskott 2025-03-06 §
7 Upphandlingsdokumentation Trelleborg stad och region

§ 27 Anmälan av informationshandlingar maj

Ärendenummer: 2025-POL000002

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Kollektivtrafiknämnden lägger sammanställningen till handlingarna.

Sammanfattning

Informationshandlingar sedan föregående sammanträde.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-04-29
2. Månadsrapport januari 2025
3. Månadsrapport februari 2025
4. Region Skånes revisorer årsrapport 2024 kollektivtrafiknämnden

§ 28 Resande utan giltigt färdbevis

Ärendenummer: 2025-POL000155

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Kollektivtrafiknämnden lägger informationen till handlingarna.
2. Kollektivtrafiknämnden uppdrar åt trafikdirektören att återskapa utvecklingen av resande utan giltigt färdbevis vid nämndens sammanträde i oktober 2025.

Reservation

Samtliga närvarande ledamöter för Sverigedemokraterna anmäler reservation enligt bilaga.

Sammanfattning

Förvaltningen föredrar information om utvecklingen avseende omfattningen av resande utan giltigt färdbevis.

Yrkande

Patrik Ohlsson (SD) yrkar som ett tillägg på en tredje beslutspunkt att ge trafikdirektören i uppdrag att ta fram en strategisk plan mot fuskåkande.

Ordförande Carina Zachau (M) yrkar avslag på Patrik Ohlssons (SD) tilläggsyrkande.

Beslutsgång

Ordförande Carina Zachau (M) ställer proposition på sitt ordförandeförslag, det vill säga beslutspunkt 1 och 2, och finner att kollektivtrafiknämnden beslutat enligt ordförandens förslag beslutspunkt 1 och 2.

Ordföranden ställer sedan proposition på Patrik Ohlssons (SD) tilläggsyrkande och finner att kollektivtrafiknämnden beslutat avslå detta.

Omröstning begärs och nämnden fastställer följande voteringsproposition. Den som vill avslå Patrik Ohlssons tilläggsyrkande röstar ja. Den som vill bifalla Patrik Ohlssons yrkande röstar nej.

Omröstningen utfaller med 11 ja-röster och 2 nej-röster.

Ja-röster ges av: Andreas Schönström (S), Christer Akej (M), Edmir Mehmeti (M), Ambjörn Hardenstedt (S), Tommy Augustsson (S), Roger Persson (S), Louise Arndt (MP), Tobias Entin (KD), Henrik Silfverstolpe (L), Rasmus Waak Brunkestam (C) och Carina Zachau (M).

Nej-röster ges av: Patrik Ohlsson (SD) och Carl Henrik Nilsson (SD).

Kollektivtrafiknämnden har således avslagit tilläggsyrkandet från Patrik Ohlsson (SD).

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-05-28
2. Presentation. Resande utan giltigt färdbevis

§ 29 Information om nästa generation Öresundståg

Ärendenummer: 2022-POL000391

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Kollektivtrafiknämnden lägger informationen till handlingarna.

Sammanfattning

Förvaltningen återrapporterar arbetet med det pågående projektet för upphandling av Nästa Generation Öresundståg.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-04-16
2. Presentation NGÖ

§ 30 Trafikförsörjningsprogram 2025-2035

Ärendenummer: 2024-POL000038

Kollektivtrafiknämndens beslut

Kollektivtrafiknämnden föreslår regionfullmäktige följande

1. Regionfullmäktige fastställer Skånes Trafikförsörjningsprogram 2025-2035, "Kollektivtrafik i det öppna Skåne" enligt föreliggande förslag.

Ärendet justeras omedelbart

Reservationer

Samtliga närvarande ledamöter för Socialdemokraterna anmäler reservation enligt bilaga.

Louise Arndt (MP) anmäler reservation enligt bilaga.

Rasmus Waak Brunkestam (C) anmäler reservation enligt bilaga.

Protokollsanteckningar

Samtliga närvarande ledamöter för Sverigedemokraterna anmäler protokollsanteckning enligt bilaga.

Patrik Milton (V) anmäler protokollsanteckning enligt bilaga.

Sammanfattning

Ett nytt trafikförsörjningsprogram för perioden 2025-2035 har tagits fram. Programmet sätter ramverket för kollektivtrafikens utveckling i Skåne och har som syfte att bidra till att Skåne är en attraktiv region att bo, leva och verka i.

Yrkanden

Ordförande Carina Zachau (M) yrkar, med instämmande av Patrik Ohlsson (SD), bifall till ordförandens förslag.

Andreas Schönström (S) yrkar följande.

1. Att *Mål 9 – Kostnadstäckningsgrad* stryks.
2. Att beskrivningen av *Mål 6 – God upplevd trygghet* kompletteras med ett stycke som understryker vikten av att samtliga kollektivtrafikresenärer i Skåne ska kunna känna sig trygga när de reser med kollektivtrafiken.
3. Att *fossilfri energi* ersätts med *förnybar energi*, i enlighet med det ursprungliga förslaget.
4. Att Trafikförsörjningsprogrammet tydligt betonar vikten av att investeringar i kollektivtrafiken ska bidra till en jämlik utveckling i hela Skåne samt göras efter behov.
5. Att sträckan mellan Älmhult och Olofström markeras som ett delregionalt stråk i kartan på sida 51.
6. Att meningen ”Långsiktigt får de sammanlagda satsningarna dock inte leda till att den totala kostnadstäckningsgraden för verksamheten sjunker” på sida 54 stryks och att efterföljande mening ändras till: ”Avvägningar behöver ~~därför~~ alltid göras med hänsyn till rådande ekonomiska förutsättningar”.
7. Att gränsdragningen för basutbud hanteras flexibelt för att möjliggöra utökat utbud efter behov och rådande geografiska förutsättningar.
8. Att bibehålla basutbud till kl. 02 fredag och lördag i *Regionalt stråk* och *Stadstrafik större städer*.

Louise Arndt (MP) yrkar följande.

1. Att Marknadsandelsmålet, mål 8, höjs så att målet för kollektivtrafikens andel av motoriserade resor ska vara minst 45 % (istället för 43%) år 2035 och minst 42 % (istället för 40 %) år 2030. (sid 36)
2. Att i målet om kostnadstäckningsgrad, mål 9, stryka ordet "minst" och ändra till 50-55% samt att den blå kursiva texten ändras till "kvoten mellan Skånetrafikens totala biljettintäkter och totala kostnader ska inte *öka* över tid". (sid 36)
3. Att öppettiderna för basutbudet för trafik i "Regionala stråk" och "Stads- trafik större städer" inte minskar fredags- och lördagskvällar jämfört med tidigare Trafikförsörjningsprogram. Det vill säga att basutbudet sträcker sig till 02:00 istället för 00:00 på fredags- och lördagskvällar i både "Regionala stråk" och "Stadstrafik större städer". (sid 53)
4. Att öka öppettiderna för lokala stråk från 06-18 till 06-20 samt utöka antal turer från 7 till 8. (sid 53)
5. Att i mål 3 lägga till "*inom gångavstånd*", så det blir: Varje ort med minst 300 invånare ska ha minst en prioriterad hållplats som är tillgänglighetsanpassad *inom gångavstånd*. (sid 35)
6. Att målet om tillgänglighet till hållplatser, mål 4, ska vara 95 procent, som i nuvarande trafikförsörjningsprogram, istället för att det minskas till 90 procent. (sid 35)
7. Att i kapitlet Framtid och utmaningar, mellan styckena om Otrygghet får ökad aktualitet och Hållbarhet i fokus, lägga till följande stycke: "Kollektivtrafik i en tid av global oro (rubrik) - Kollektivtrafiken kommer ha en viktig roll i beredskap under kris och krig, som bland annat berör tillgång på fordon och lokalt producerade drivmedel som förnybar el, biogas och vätgas. Kollektivtrafikens fordon och depåer, med batterier, generatorer, biogas och bränslelager, kan ha en roll att stärka ett hållbart och resilient energisystem genom att bidra med decentraliserade stöd- tjänster mot externa parter i samverkan med lokala aktörer. Detta bidrar även till en cirkulär ekonomi." (sid 29)
8. Att i mål 7 ändra "Fossilfri energi" till "förnybar energi" samt justera övriga ställen i Trafikförsörjningsprogrammet där fossilfri används i samma andemening. (sid 36 m.fl.)
9. Att som i nuvarande program beskriva att el ska vara märkt med Bra miljöval. Tillägg i texten under mål 7: "Skånetrafikens resor med buss och tåg har varit märkta med Bra Miljöval sedan år 2011 och märkningen ska bibehållas." (sid 36)
10. Att i mål 5, efter "Målet syftar till att uppnå att medborgarna i Skåne upplever en god geografisk tillgänglighet i Skåne för de resor som behöver göras", lägga till: "Det inbegriper också en bred syn på begreppet kollektivtrafik utifrån hela resan-perspektiv och kombinerad mobilitet." (sid 35)

11. Att under rubriken Kapacitetsstarka tåg, lägga till "För att uppnå marknadsandelmålet är utökningen av kapacitetsstarka fordon centralt." (sid 56)

Rasmus Waak Brunkestam (C) yrkar följande.

1. Att den nuvarande formuleringen "*För den allmänna kollektivtrafiken väntas biogasanvändningen minska drastiskt till förmån för elektrifieringen.*" på sida 47, sista stycket, ersätts med: "*Elektrifieringen av den allmänna kollektivtrafiken ska öka som en viktig del i omställningen till fossilfria transporter. Samtidigt ska Region Skåne verka för teknikneutralitet och främja en fortsatt variation av drivmedel, i syfte att stärka resiliensen och minska sårbarheten vid störningar eller kriser.*"
2. Att Region Skåne i Trafikförsörjningsprogrammet 2025–2035 ska säkerställa att basutbudet för kollektivtrafik uppfylls i samtliga av Skånes tätorter.

Beslutsgång

Ordförande Carina Zachau (M) ställer proposition på samtliga yrkanden och finner att kollektivtrafiknämnden har beslutat enligt ordförandens förslag.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-04-14
2. Trafikförsörjningsprogram 2025-2035
3. Bilaga 1-10 till trafikförsörjningsprogram 2025-2035

§ 31 Uppföljning efter mars månad med analys och prognos

Ärendenummer: 2025-POL000009

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Kollektivtrafiknämnden fastställer månadsuppföljning januari till och med mars 2025 innefattande prognos och analys och lägger informationen till handlingarna

Protokollsanteckning

Samtliga närvarande ledamöter för Sverigedemokraterna anmäler protokollsanteckning enligt bilaga.

Sammanfattning

Verksamhetsårets första tre månader har sammanställts och kollektivtrafiknämnden har att fastställa månadsuppföljningen inklusive prognos och analys.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-04-17
2. Månadsuppföljning 430 Kollektivtrafiknämnd 2503

§ 32 Återrapportering Samverkan om färdtjänst mellan Skånetrafiken och Malmö stad

Ärendenummer: 2022-POL000398

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Kollektivtrafiknämnden lägger informationen till handlingarna.

Sammanfattning

Förvaltningen har undersökt möjligheterna att samverka med Malmö stad gällande färdtjänst. Förvaltningen återrapporterar uppdraget.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-04-24
2. Rapport. Samverkan färdtjänst

§ 33 Förskottering av medel för åtgärder mot spårspring

Ärendenummer: 2025-POL000127

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Kollektivtrafiknämnden översänder brevet gällande förskottering av medel för åtgärder mot spårspring enligt föreliggande förslag till Trafikverkets generaldirektör.

Sammanfattning

Kollektivtrafiknämnden vill undersöka möjligheten att snabba upp processen för att motverka spårspring i Skåne.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-03-27
2. Brev - Förskottering av medel för åtgärder mot spårspring

§ 34 Kombinerad mobilitet i Skåne Återrapport

Ärendenummer: 2025-POL000153

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Kollektivtrafiknämnden lägger informationen till handlingarna.

Sammanfattning

Förvaltningen återrapporterar läget gällande uppdraget att utreda möjligheten införa kombinerad mobilitet i Skåne.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-04-14

§ 35 Initiativärende Stående resenärer på regionbussar

Ärendenummer: 2025-POL000056

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Kollektivtrafiknämnden betraktar initiativärendet som besvarat.

Sammanfattning

Socialdemokraterna har inkommit med ett initiativärende där man föreslår att trafikdirektören får i uppdrag att tillsammans med trafikföretagen kartlägga omfattningen och uppkomsten av incidenter med stående resenärer på regionbussar och av det vidta säkerhetshöjande åtgärder.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-03-31
2. Initiativärende. Stående resenärer på regionbussar

§ 36 Granskningsrapport Delegerade beslut rapport nr 6 2023 Förnyad återkoppling till kollektivtrafiknämnden

Ärendenummer: 2023-POL000430

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Kollektivtrafiknämnden lägger informationen till handlingarna.

Sammanfattning

Nämnden får en förnyad återkoppling i anledning av behandlingen av ärendet Granskningsrapport Delegerade beslut rapport nr 6 2023,

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-04-03
2. Yttrande till revisorerna mars 2024 med kommentarer som återkoppling april 2025
3. Kollektivtrafiknämnden 2024-03-08 § 24

§ 37 Revidering av kollektivtrafiknämndens delegationsordning

Ärendenummer: 2020-POL000492

Kollektivtrafiknämndens beslut

1. Kollektivtrafiknämnden fastställer den uppdaterade delegationsordningen 2025-05-08 enligt föreliggande förslag.

Sammanfattning

Revisionen har i sin granskningsrapport för delegerade beslut pekat på kollektivtrafiknämndens delegationsordning och därför genomförs justeringar i linje med revisionens rekommendationer.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2025-04-08
 2. Delegationsordning 2025-05-08
 3. Gamla versionen av delegationsordningen 2023-01-12
-

§ 38 Verksamhetsinformation

- a) Kommande kampanjer
 - b) Samarbetet med Öresundsfärjorna
-

Vid protokollet

Henrik Bergman
nämndsekreterare

Carina Zachau
ordförande

Andreas Schönström
andre vice ordförande

Reservation

Kollektivtrafiknämnden 2025-05-08

Ärende 4 Resande utan giltigt färdbevis

Sverigedemokraterna välkomnar att frågan om fuskåkande fått mer uppmärksamhet.

Resande utan att göra rätt för sig leder årligen till att Skånetrafiken och Skånes skattebetalare drabbas av ekonomiska förluster som gäller mycket stora belopp. En fortsatt utveckling i tangentens riktning av ökande fuskåkande riskerar att bli verksamhetshotande.

Det finns regioner, t.ex Västtrafik och Jönköping, som genom krafttag har lyckats stävja fuskåkandet, och där man fortsätter vidta åtgärder för att ytterligare bekämpa fuskåkande. I de krafttag som rapporterats spelar utökade biljettkontroller en central roll, även om det inte är den enda verkningsfulla åtgärden. Vi sverigedemokraterna vill se Skånetrafiken ligga i framkant vad gäller åtgärder mot fuskåkande, men vi konstaterar att vi inte befinner oss där just nu. Vi är dock optimistiska kring att vi kan nå dit, om vi arbetar mer med strategier för minskat fuskåkande, liksom man gjort i ovan nämnda regioner.

I dagsläget kämpar Skånetrafikens förvaltning med en rad åtgärder mot fuskåkande. Utan det arbetet är vi övertygade om att läget kring fuskåkning vore ännu värre än vad det är, så förvaltningen ska ha all heder för det arbete de gör. Från Sverigedemokraternas sida tror vi dock på att ett starkare och mer övergripande grepp hade behövts, med ett tydligare stöd från politiken.

Av denna anledning yrkade vi i tillägg till liggande att-satser, att ge trafikdirektören i uppdrag att ta fram en strategisk plan mot fuskåkande.

Då vårt tilläggsyrkande ej vann gehör reserverar vi oss mot den del av beslutet som gäller det tilläggsyrkandet.

För Sverigedemokraterna Region Skåne

Patrik Ohlsson (SD)

RESERVATION

6. Trafikförsörjningsprogram 2025-2035

Ärendenummer 2024-POL000038

Centerpartiet väljer att reservera sig till förmån för egna yrkanden, enligt följande:

- "Att den nuvarande formuleringen 'För den allmänna kollektivtrafiken väntas biogasanvändningen minska drastiskt till förmån för elektrifieringen.' på sida 47, sista stycket, ersätts med: 'Elektrifieringen av den allmänna kollektivtrafiken ska öka som en viktig del i omställningen till fossilfria transporter. Samtidigt ska Region Skåne verka för teknikneutralitet och främja en fortsatt variation av drivmedel, i syfte att stärka resiliensen och minska sårbarheten vid störningar eller kriser.' "
- "Att Region Skåne i Trafikförsörjningsprogrammet 2025–2035 ska säkerställa att basutbudet för kollektivtrafik uppfylls i samtliga av Skånes tätorter."

Centerpartiet är positiva till det trafikförsörjningsprogram som har presenterats. Däremot menar vi att föreslagna skrivningar skulle bidra till ett program som sätter tillgänglighet, beredskap och trygghet i fokus.

Rasmus Waak Brunkestam (C)

Reservation

Ärende 6. Trafikförsörjningsprogram 2025-2035

Kollektivtrafikens roll för en miljömässig, social och ekonomisk hållbar framtid får inte underskattas. I det nya Trafikförsörjningsprogrammet behövs en framåtlutad politik. Det måste satsas mycket mer på kollektivtrafiken från politikens samtliga nivåer - inte minst från regional nivå. Med politisk vilja är vi säkra på att målen om ökad andel kollektivtrafikresande kan uppnås snabbare. Det är en viktig del i transportsektorns klimatmål, och en central pusselbit för att nå målen i Parisavtalet, vilka Region Skåne ställt sig bakom.

Därför yrkade Miljöpartiet på nedanstående förändringar och tillägg i trafikförsörjningsprogrammet.

Då våra yrkanden inte bifölles, reserverade vi oss mot beslutet.

Miljöpartiet yrkar:

Att Marknadsandelsmålet, mål 8, höjs så att målet för kollektivtrafikens andel av motoriserade resor ska vara minst 45 % (istället för 43%) år 2035 och minst 42 % (istället för 40 %) år 2030. (sid 36)

Att i målet om kostnadstäckningsgrad, mål 9, stryka ordet "minst" och ändra till 50-55% samt att den blå kursiva texten ändras till "kvoten mellan Skånetrafikens totala biljettintäkter och totala kostnader ska inte öka över tid". (sid 36)

Att öppettiderna för basutbudet för trafik i "Regionala stråk" och "Stadstrafik större städer" inte minskar fredag- och lördagkvällar jämfört med tidigare Trafikförsörjningsprogram. Det vill säga att basutbudet sträcker sig till 02:00 istället för 00:00 på fredag- och lördagkvällar i både "Regionala stråk" och "Stadstrafik större städer". (sid 53)

Att öka öppettiderna för lokala stråk från 06-18 till 06-20 samt utöka antal turer från 7 till 8. (sid 53)

Att i mål 3 lägga till "*inom gångavstånd*", så det blir: Varje ort med minst 300 invånare ska ha minst en prioriterad hållplats som är tillgänglighetsanpassad *inom gångavstånd*. (sid 35)

Att målet om tillgänglighet till hållplatser, mål 4, ska vara 95 procent, som i nuvarande trafikförsörjningsprogram, istället för att det minskas till 90 procent. (sid 35)

Att i kapitlet Framtid och utmaningar, mellan styckena om Otrygghet får ökad aktualitet och Hållbarhet i fokus, lägga till följande stycke: "Kollektivtrafik i en tid av global oro (rubrik) - Kollektivtrafiken kommer ha en viktig roll i beredskap under kris och krig, som bland annat berör tillgång på fordon och lokalt producerade drivmedel som förnybar el, biogas och vätgas. Kollektivtrafikens fordon och depåer, med batterier, generatorer, biogas och bränslelager, kan ha en roll att stärka ett hållbart och resilient energisystem genom att bidra med decentraliserade stödtjänster mot externa parter i samverkan med lokala aktörer. Detta bidrar även till en cirkulär ekonomi." (sid 29)

Att i mål 7 ändra "Fossilfri energi" till "förnybar energi" samt justera övriga ställen i Trafikförsörjningsprogrammet där fossilfri används i samma andemening. (sid 36 m.fl.)

Att som i nuvarande program beskriva att el ska vara märkt med Bra miljöval. Tillägg i texten under mål 7: "Skånetrafikens resor med buss och tåg har varit märkta med Bra Miljöval sedan år 2011 och märkningen ska bibehållas." (sid 36)

Att i mål 5, efter "Målet syftar till att uppnå att medborgarna i Skåne upplever en god geografisk tillgänglighet i Skåne för de resor som behöver göras", lägga till: "Det inbegriper också en bred syn på begreppet kollektivtrafik utifrån hela resan-perspektiv och kombinerad mobilitet." (sid 35)

Att under rubriken Kapacitetsstarka tåg, lägga till "För att uppnå marknadsandel målet är utökningen av kapacitetsstarka fordon centralt." (sid 56)

Louise Arndt

Ledamot i kollektivtrafiknämnden

Miljöpartiet de gröna

Reservation

Socialdemokraterna i Region Skåne

Kollektivtrafiknämnden 2025-05-08

6. Trafikförsörjningsprogram 2025-2035

En välfungerande kollektivtrafik är avgörande för att hålla ihop Skåne och göra det möjligt att bo, arbeta och studera i hela Skåne. En god kollektivtrafik bidrar positivt till den regionala utvecklingen, att vidga arbetsmarknaden, till minskade klimatutsläpp, bättre miljö, förbättrad hälsa och ökad jämlikhet.

Utifrån detta vill Socialdemokraterna betona att kollektivtrafik är ett samhällsuppdrag som ska underlätta för skåningarna, bidra till tillväxt och utveckling samt möjliggöra ett mer miljö- och klimatvänligt resande. Därför anser vi att det är rimligt att den största delen av trafikkostnaderna finansieras av skattemedel. Målet om kostnadstäckningsgrad riskerar att ta ett allt för stort fokus i utvecklingen av Skånes kollektivtrafik. Ett starkare fokus på kostnadseffektivitet och på investeringar i stråk med redan många resande skulle kunna leda till försämrad service i landsbygdsområden med färre resande.

Under flera år har det i mångt och mycket varit trafikekonomi och kostnadseffektivitet som styr investeringarna. Kollektivtrafiken utvecklas därför främst i stråk där många redan reser kollektivt. Utveckling av trafiken behöver ge förutsättningar för att öka jämlikheten och tillgängligheten i hela Skåne. Tillgången till kollektivtrafik även utanför de starka stråken är i många fall avgörande för att medborgare ska kunna studera, pendla till och från arbetet, söka nytt jobb, kunna ta sig till kultur- och fritidsaktiviteter eller för att tillgängliggöra Skånes natur- och rekreationsområden.

Det är bra att förslaget tydliggör att basutbudet ska ses som ”den absolut lägsta nivån av tillgängliga resmöjligheter”. Gränsdragningen bör dock hanteras flexibelt. Det kan till exempel finnas en stor arbetsplats eller andra särskilda skäl till varför en ort behöver kollektivtrafik. Resandeunderlaget kan således variera på grund av de yttre förutsättningarna. Därtill kan invånarantalet, av olika skäl, variera från ett år till ett annat men det kan ändå finnas skäl att ha kvar trafiken.

Socialdemokraterna yrkade därför:

- Att *Mål 9 – Kostnadstäckningsgrad* stryks.
- Att beskrivningen av *Mål 6 – God upplevd trygghet* kompletteras med ett stycke som understryker vikten av att samtliga kollektivtrafikresenärer i Skåne ska kunna känna sig trygga när de reser med kollektivtrafiken.
- Att *fossilfri energi* ersätts med *förnybar energi*, i enlighet med det ursprungliga förslaget.
- Att Trafikförsörjningsprogrammet tydligt betonar vikten av att investeringar i kollektivtrafiken ska bidra till en jämlik utveckling i hela Skåne samt göras efter behov.
- Att sträckan mellan Älmhult och Olofström markeras som ett delregionalt stråk i kartan på sida 51.
- Att meningen ”Långsiktigt får de sammanlagda satsningarna dock inte leda till att den totala kostnadstäckningsgraden för verksamheten sjunker” på sida 54 stryks och att efterföljande mening ändras till: ”Avvägningar behöver ~~därför~~ alltid göras med hänsyn till rådande ekonomiska förutsättningar”.

Reservation

Socialdemokraterna i Region Skåne

- Att gränsdragningen för basutbud hanteras flexibelt för att möjliggöra utökat utbud efter behov och rådande geografiska förutsättningar.
- Att bibehålla basutbud till kl. 02 fredag och lördag i *Regionalt stråk* och *Stadstrafik större städer*.

Då vårt yrkande inte fick gehör reserverar vi oss till förmån till eget yrkande.

Därutöver gick Socialdemokraterna med på ordförandens förslag att behandla respektive partis yrkanden i klump, vilket betyder att vi kommer ta ställning till Miljöpartiets och Centerpartiets yrkanden i Regionstyrelsen och i Regionfullmäktige.

För Socialdemokraterna i Kollektivtrafiknämnden

Andreas Schönström (S)

Protokollsanteckning

Kollektivtrafiknämnden 2025-05-08

Ärende 6 ”Trafikförsörjningsprogram”

Sverigedemokraterna vill börja med att berömma processen för framtagandet av Trafikförsörjningsprogrammet, som varit transparent och inkluderande gentemot viktiga remissinstanser, icke minst de skånska kommunerna. Vi ser även att detta givit resultat i form av ett antal förändringar gentemot remissversionen. Vi instämmer också med det resulterande dokumentet i stort, men har några synpunkter.

* På sidorna 36 och 47 uttrycks att vi ska använda både fossilfri och förnybar energi. Eftersom all förnybar energi är fossilfri, så finner vi det onödigt att använda begreppet ”förnybar”. Det tillför inget och borde ha strukits.

* På sidan 45 *Trygghetsskapande åtgärder* tycker vi att biljettkontrollanter borde omnämnas, eftersom de kan ha en viktig roll i trygghetsskapande sammanhang, i synnerhet mot bakgrund mot det ökande fuskåkandet. Vi saknar också i detta avsnitt också omnämnande av åtgärder mot klotter och vandalism som trygghetsskapande åtgärd, eftersom klotter och vandalism påverkar tryggheten negativt både i samhället i stort och inom kollektivtrafiken.

* På sidan 53 *Basutbud* menar vi att en rad borde funnits med som beskrivit interregional trafik. Om tabellen skall vara heltäckande, vilket vi

anser att den bör vara, så borde även basutbud för sådan trafik definieras. I praktiken gäller det ju då Öresundstågen.

* Sverigedemokraterna vill att hela landsbygden skall leva. Kollektivtrafik nätter och sena kvällar utanför de största tätorterna avfärdas lätt med att resandeunderlag inte finns, men här kan behövas nya tankar utanför boxen. T.ex försöker Skånetrafiken just nu ta nya grepp vad gäller beställningsstyrd trafik dagtid utanför tätorterna, vilket är välkommet. Vi saknar omnämnande i Trafikförsörjningsprogrammet av hur Nattrafik skulle kunna bidra till en mer attraktiv kollektivtrafik.

För Sverigedemokraterna Region Skåne

Patrik Ohlsson (SD)

Kollektivtrafiknämndens sammanträde 2025-05-08

Protokollsanteckning

Ärende 6. Trafikförsörjningsprogram 2025-2035

Vänsterpartiet anser att kollektivtrafiken har en nyckelroll med avgörande betydelse för omställning till ett mera hållbart samhälle och nödvändiga minskade koldioxidutsläpp. Vi anser också att det är en grundläggande del av regionens infrastruktur som bör stärkas för allas invånares möjlighet att leva, försörja sig och ha en meningsfull fritid i hela Skåne. Vår vision är därför en helt avgiftsbefriad kollektivtrafik, en väg som en del länder och städer i Europa redan slagit in på. I Skåne har istället prisökningarna under de senaste åren varit stora. Det är orimligt att straffa resenärer som väljer att åka kollektivt genom ständigt ökade priser. Vi anser därför att Mål 9 (Kostnadstäckningsgrad) borde strykas helt och ersättas med ett mål om årligen minskande självfinansieringsgrad.

Vänsterpartiet anser vidare att kollektivtrafiken är till för invånarna i hela Skåne, vilket innebär att den inte ska byggas på enbart marknadsmässiga principer. Satsningar och förstärkningar behöver göras i hela regionen för att människor ska få en tillgänglig kollektivtrafik oavsett var man bor. Vi menar att det är viktigt att bibehålla dagens basutbud till klockan 02.00 fredag- och lördagskvällar och inte inskränka trafiken att endast gå till kl 00:00, detta gäller i både *Regionalt stråk* och *Stadstrafik större städer* på sidan 53.

Sträckan mellan Älmhult och Olofström borde markerats med ett delregionalt stråk på kartan på sidan 51, eftersom sträckan finns med i Trafikverkets planer och alltså redan är en påtänkt infrastruktursatsning.

God fysisk tillgänglighet för resenärer med funktionsnedsättning samt äldre och barn bidrar till ökad rörelsefrihet och möjlighet att uppfylla rätten till ett självständigt liv. Vänsterpartiet anser att mål 4 (Tillgängliga hållplatser) ska bibehållas på 95 procent som i nuvarande trafikförsörjningsprogram (TFP) och inte sänkas till 90 procent.

Kollektivtrafiken kommer att ha en viktig roll i händelse av kris eller krig och det behövs en genomtänkt beredskap vad det gäller tillgång på fordon och lokalt producerade drivmedel som förnybar el, biogas och vätgas. Vi anser att mål 7 ska ändras från *fossilfri energi* till *förnybar energi*, i enlighet med det ursprungliga förslaget (samt att detta som konsekvens justeras på övriga ställen i TFP där *fossilfri* används i samma andemening).

Ambitionen från en viktig samhällsaktör som Skånetrafiken borde vara att fullt ut stå upp för de två grundidéer som "Bra Miljöval" står och bygger på: att naturresurser måste sparas samt att den biologiska mångfalden och människans hälsa inte får hotas. I TFP borde det stå att märkningen "Bra Miljöval" ska bibehållas.

Hässleholm 2025-05-08

För Vänsterpartiet i Region Skåne

Patrik Milton, representant i kollektivtrafiknämnden för Vänsterpartiet

Protokollsanteckning

Kollektivtrafiknämnden 2025-05-08

Ärende 7 ”Uppföljning efter Mars månad med analys och prognos”

Sverigedemokraterna noterar bekymrat hur kostnaderna för drivmotorström kraftigt överskred budget p.g.a höga priser under våren 2025. En del av förklaringen till att Skånetrafiken fick betala dyrt för elen är att beslutade direktiv anger att minst 50% skall vara märkt ”Bra Miljöval”. Sverigedemokraterna yrkade vid nämndsmötet 250306 att Skånetrafiken ska upphöra med att köpa in el med den märkningen, eftersom det förväntas spara flera miljoner kronor årligen, men även eftersom märkningen utesluter vissa typer av fossilfri energi, främst kärnkraft. Tyvärr fick vi inte gehör från nämndsmajoriteten vid det mötet.

För Sverigedemokraterna Region Skåne

Patrik Ohlsson (SD)